

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-5945/1

Podgorica, 14. maj 2018. godine

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Pavla Radulovića -

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predloga uredbe o izmjenama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga uredbe* i pripremljeni *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.*

Uvidom u tekst i dostavljeni *Izveštaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa* utvrđeno je da za sprovođenje ovog propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija je saglasno sa *Predlogom uredbe o izmjenama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu.*

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

NAZIV PROPISA

Predlog uredbe o izmjenama Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženim aktom rješavaju se sljedeći problemi:

- Na zahtjev Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, neophodno je revidovati kapacitete - prag vrijednosti koji se odnosi na projekte iz oblasti poljoprivrede, koji su sadržani u Listi I i Listi II ove Uredbe. Naime, na pomenuti zahtjev neophodno je smanjiti kapacitete na način da ne ugrožava usklađenost sa pravnom tekovinom EU. Izmjenama praga vrijednosti, odnosno smanjenja kapaciteta doprinosi se unaprijeđenju poslovnog ambijenta i ujednačavanju postupka sprovođenja procjene uticaja na životnu sredinu, naročito kada se radi o projektima iz Liste II, za one za koje se može zahtjevati procjena uticaja na lokalnom nivou. Naime, praksa je pokazala da se na lokalnom nivou ne tumače isto projekti iz Liste II, te će se ovim predloženim rješenjem značajno unaprijediti primjena u ujednačavanju kriterijuma odlučivanja o potrebi izrade elaborata o procjeni uticaja.
- Poljoprivreda i stočarstvo Evropske unije je dominantno porodični biznis, gdje su u najvećem broju zemalja (osim Češke, Slovačke i Mađarske) zaposleni zapravo članovi domaćinstva, a na nivou EU u prosjeku je samo 22% plaćene radne snage a 78% su anagažovani članovi domaćinstva. Ovo jasno govori da i u Crnoj Gori porodična gazdinstva treba da budu prvi prioritet u unapređivanju konkurentnosti. Poređenjem pravnih propisa u Crnoj Gori vezanih za oblast zaštite životne sredine – procjena uticaja na životnu sredinu za projekte u poljoprivredi, sa propisima u Hrvatskoj i Evropskoj uniji, jasno se vidi da su sadašnji crnogorski propisi znatno strožiji nego u Hrvatskoj, a da se i ne pominje koliko su strožiji od onih u nekim od sarijih država članica EU. Uzrok problema sadržan je u činjenici da je praksa pokazala da su postojeći kapaciteti propisani za projekte iz Liste I i II visoki za stanje crnogorske poljoprivrede, te je iste neophodno revidovati.
- Posljedice problema odnose se na činjenicu da se u praksi pokazalo da su postojeći kapaciteti visoki i da značajno utiču na porodični biznis. Kako su Uredbom i Listama I i II koje su na snazi definisani strožiji kriterijumi u odnosu na one koji su definisani u relevantnoj legislativi EU i zemljama članicama EU u okruženju, neophodno je izvršiti izmjene postojeće uredbe s ciljem da se stvara pozitivan zakonski okvir za razvoj poljoprivrede, a posebno imajući u vidu:
- karakteristike crnogorske poljoprivrede i stočarstva (izrazito mala opterećenost površina pod poljoprivrednom proizvodnjom i stokom, potreba da se podstiče i afirmiše porodični biznis

po ugledu na EU).

- činjenicu da u našem stočarstvu dominira ekstenzivni i poluintenzivni sistem proizvodnje, gdje stoka veliki dio godine boravi na paši;
- nedovoljnu zastupljenost poljoprivrede i stočarstva na velikom dijelu teritorije - brojni su predjeli i sela u Crnoj Gori koji su gotovo napušteni; i
- uporedna iskustva, posebno propise EU.
- Poljoprivreda u crnogorskoj ekonomiji učestvuje sa preko 8% ukupnog BDP (višestruko više nego u EU, gdje je to ispod 2%) i osnova je za barem još tri puta veću vrijednost u lancu hrane. Još veći značaj sektor poljoprivrede ima u zapošljavanju. Naime, prema Popisu iz 2011, na porodičnim gazdinstvima angažovano je 46.473 godišnjih jedinica rada (ekvivalent stalno zaposlenom), što je gotovo četvrtina ukupno zaposlenih u Crnoj Gori. Treba naglasiti i druge važne uloge poljoprivrede: očuvanje sela i briga o resursima, a posebno naglasiti značaj stočarstva, kao glavne komponente crnogorske poljoprivrede.
- Glavni subjekti u procesu sprovođenja postupka procjene su nosioci projekata s jedne strane i organi državne i lokalne uprave s druge strane. Odlučivanje o potrebi procjene uticaja odnosno izrade elaborata o procjeni uticaja i odlučivanje o davanju/odbijanju saglasnosti na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu za projekte u poljoprivredi, u najvećem broju slučajeva vrše organi lokalne uprave nadležni za poslove zaštite životne sredine.
- Proces procjene uticaja na životnu sredinu i izrada elaborata o procjeni nužno se prilagođava zahtjevima razvoja privrede i zaštite životne sredine. Oštećeni subjekti u ovom slučaju mogu biti fizička i pravna lica, odnosno mala poljoprivredna gazdinstva, u kontekstu porodičnog biznisa koja se bave poljoprivredom.
- „Status quo“ ili mogućnost „ne činiti ništa“ podrazumijeva da se stvari ostave onakvim kakve i jesu. Međutim, pri ovakvom stanju, postoji jasan argument za izmjenu kapaciteta projekata iz oblasti poljoprivrede u listama projekata na način da se pozitivno doprinosi poslovnom ambijentu u Crnoj Gori, jer se novac koji se do sada izdvajao za izradu elaborata više neće trošiti za isti, već samo za projekte koji imaju značajan uticaj na životnu sredinu. Predloženim rješenjima neće se ugroziti životna sredina, već se doprinosi ujednačavanju kriterijuma za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene na životnu sredinu, naročito za projekte iz Liste II.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Izmjenama propisa doprinosi se održivoj poljoprivredi i daje se doprinos malim poljoprivrednim proizvođačima, a istovremeno se ne ugrožava životna sredina.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati „status quo“ opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Jedini način uređenja ovog pitanja je regulatorna opcija, kroz gore navedene izmjene uredbe. „Status quo“ se za rješenje ovog problema ne može uzeti kao prihvatljiva opcija, jer se radi o izmjenama koje se odnose na promjenu kapaciteta, a nemaju značajniji uticaj na životnu sredinu u odnosu na postojeće stanje, ali istim se značajno doprinosi poslovnom ambijentu u Crnoj Gori,

u kontekstu smanjenja barijera za poljoprivredne preduzetnike.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Rješenja data u propisu uticaće prvenstveno na nosioce projekata iz oblasti poljoprivrede, a istovremeno i na poljoprivredna gazdinstva.
- Propis neće izazvati dodatne troškove građanima. Naime, predloženim rješenjem smanjiće se troškovi, jer su povećani kapaciteti projekata iz poljoprivrede, što znači da će se za manje projekata izrađivati elaborat procjene uticaja na životnu sredinu.
- Nema povećanja, već smanjenja troškova u odnosu na važeći propis.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere, niti opterećenja administrativnog sistema.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore
- N/A.
- Implementacija propisa ne prouzrokuje međunarodne finansijske obaveze.
- Za sprovođenje propisa nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.
- Propis ne podrazumijeva donošenje novih podzakonskih akata.
- Implementacijom propisa neće se ostvarivati prihodi za budžet Crne Gore.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti.

- U izradi predloga uredbe nije korišćena eksterna ekspertiza.

- Na inicijativu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, u izradi predloga izmjena uredbe učestvovali su predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.
- Budući da se radi o malim izmjenama, i da su iste neposredno dogovorene između Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine nijesu organizovane ni sprovede konsultacije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Prepreka za implementaciju propisa nema.
- Mjere koje se preduzimaju tokom primjene propisa radi ispunjenja ciljeva jeste, kao i do sada, vršenje redovne inspekcijske kontrole od strane nadležne inspekcije.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su poštovanje mjera zaštite predviđenih elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu na koji je data saglasnost.
- Agencija za zaštitu prirode i životne sredine i organi lokalne uprave nadležni za poslove zaštite životne sredine imaju zakonom utvrđene nadležnosti za sprovođenje ovog propisa. Nadzor nad radom Agencije vrši Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Podgorica, 30.03.2018. godine

MINISTAR

Pavle Radulović